

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI

ZESPÓŁ SZKÓŁ W MARZENINIE

Profilaktyka jest to ochrona rozwoju przed zagrożeniami i reagowanie na pojawiające się zagrożenia. Jej celem jest ochrona ucznia, wychowanka przed zakłóceniami rozwoju, czyli przed podejmowaniem zachowań hamujących lub niszczących rozwój, określonych jako zachowanie ryzykowne. Dlatego też ważne jest wyodrębnienie działań profilaktycznych i budowanie szkolnego planu profilaktyki.

Podstawa prawna:

- ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.),
- ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2005 r. Nr 179, poz. 1485 ze zm.),
- ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473),
- ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 1996 r. Nr 10, poz. 55 ze zm.),
- ustawa z 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 1994 r. Nr 111, poz. 535 ze zm.),
- rozporządzenie MENiS z 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz.U. z 2003 r. Nr 26, poz. 226),
- rozporządzenie MENiS z 31 stycznia 2002 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz.U. z 2002 r. Nr 10, poz. 96),
- rozporządzenie MEN z 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17).

Na podstawie obserwacji zachowań uczniów i analizy szkolnego środowiska zauważa się m.in. następujące problemy:

- unikanie aktywnych form wypoczynku podczas przerw międzylekcyjnych,
- nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa w szkole i poza nią,
- brak dobrych nawyków żywieniowych u wielu uczniów, znacząca liczba dzieci z nadwagą,
- podejmowanie zachowań ryzykownych dla zdrowia przez niektórych uczniów (próby palenia papierosów).

CEL OGÓLNY

Wychowanie do dbałości o zdrowie fizyczne i psychiczne oraz o bezpieczeństwo własne i innych

CELE OPERACYJNE

Uczniowie:

- mają świadomość i wiedzę o zachowaniach wpływających na zdrowie,
- potrafią dokonywać właściwych wyborów prozdrowotnych,
- potrafią rozpoznawać ryzykowne sytuacje i podejmować decyzje korzystne dla ich zdrowia i rozwoju,
- wiedzą, jak oprzeć się presji grupy,
- mają świadomość i wiedzę o możliwościach wpływania na swój stan psychiczny, potrafią szukać pomocy w trudnych dla siebie sytuacjach życiowych,
- mają świadomość realnych zagrożeń bezpieczeństwa w szkole i poza nią (w domu, w drodze do szkoły, na wakacjach, na wycieczce),
- znają i stosują zasady bezpieczeństwa w szkole i poza nią,
- radzą sobie z drobnymi niebezpiecznymi zdarzeniami mającymi miejsce w domu i szkole,
- potrafią dbać o bezpieczeństwo własne oraz innych,
- wiedzą, do kogo zwrócić się w razie konieczności udzielania pierwszej pomocy.

ZAKRES ODDZIAŁYWAŃ PROFILAKTYCZNYCH

Działania profilaktyczne obejmują wszystkich uczniów klas 0–VI, a metody i formy pracy są dostosowane do ich potrzeb i możliwości oraz wniosków wynikających z bieżącej diagnozy problemów występujących w środowisku szkolnym. Uwzględniają różny stopień samodzielności i zakres doświadczeń życiowych uczniów.

Uczniowie z grupy podwyższonego ryzyka mogą za zgodą rodziców uczestniczyć w specjalistycznych zajęciach organizowanych przez szkołę w miarę posiadanych lub pozyskiwanych środków.

Pracownicy szkoły będą się starać o włączanie rodziców, jako naturalnych sojuszników, do oddziaływań profilaktycznych prowadzonych przez szkołę poprzez informowanie ich o treściach przekazywanych uczniom oraz dostrzeganych zagrożeniach.

ZADANIA PROGRAMU

Zadania programu profilaktyki to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem,

- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- budowanie świadomości konieczności zapobiegania urazom i wypadkom podczas przerw międzylekcyjnych i pobytu rekreacyjnego na terenie przyszkolnym,
- doskonalenie umiejętności nauczycieli w zakresie postępowania w konkretnych przypadkach i stosowania form pomocy (organizowanie szkoleń),
- doposażenie biblioteki szkolnej w materiały dotyczące publikacji profilaktycznych,
- organizowanie profilaktycznych zajęć edukacyjnych w ramach lekcji wychowawczych, zastępstw lub spotkań dodatkowych,
- uświadamianie znaczenia racjonalnego i efektywnego wykorzystania czasu wolnego w rozwoju ucznia.

METODY I FORMY PRACY

1. Program realizowany będzie metodami aktywizującymi na podstawie zasady odwoływania się do doświadczeń uczniów i ich wiedzy poprzez:
 - prace plastyczne,
 - wiersze, piosenki, teksty literackie,
 - gry i zabawy,
 - inscenizacje,
 - dramy,
 - dyskusje i debaty,
 - linię czasu,
 - drzewko decyzyjne,
 - mapy mentalne,
 - burzę mózgów,
 - burzę pytań.

2. Stałe prezentacje i utrwalanie zachowań prozdrowotnych – prace plastyczne, literackie, muzyczne i multimedialne uczniów.
3. Spektakle edukacyjne.
4. Sejmiki uczniowskie i szkolne.
5. Organizacja stałych imprez rekreacyjnych i zajęć umożliwiających prezentacje swoich uzdolnień i możliwości.
6. Konkursy szkolne z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa.
7. Wycieczki, rajdy, zajęcia sportowe, Rodzinny Dzień Wiosny, Dzień Dziecka.
8. Programy profilaktyczne, np. „Czyste powietrze wokół nas”.
9. Spotkania z pracownikami służby zdrowia(pielęgniarka, lekarz), straży pożarnej, policji, PPP w Łasku.

L. p.	Zagadnienie	Tematyka	Zadania	Sposób realizacji	Klasy	Termin	Prowadzący
I	<i>Edukacja prozdrowotna</i>	Nalogi	Palenie papierosów- czy uczniowie naszej szkoły palą?	- ankieta dla rodziców - ankieta dla rodziców uczniów - rozmowy z rodzicami nt. szkodliwości palenia papierosów - podsumowanie wyników ankiet na RP	IV-VI	XI, XII	Wychowawcy klas
			Wyrobienie u uczniów nawyku świadomego odmawiania(papieros, alkohol, narkotyki)	- czy dymek paierosowy to dymek dobry czy zły? - zapoznanie uczniów ze strategią odmawiania	I-III	Plan wych. klas.	Wychowawcy klas I-III
			Uświadczenie o	- przyczyny i skutki używania środków	IV-VI	Plan	Wych. klas

		szkodliwości narkotyków, alkoholu, nikotyny, dopalaczy dla zdrowia człowieka	psychoaktywnych i nadużywania leków oraz innych nałogów - konkurs plastyczny "Stop nałogom" - projekcja filmu dot. Nałogów - gazetki ścienne	IV-VI IV-VI	wych. klas maj kwiecień	n-l plastyki wych. klas
		Edukacja antynikotynowa z udziałem rodziców	- realizacja programu "Czyste powietrze"	przedszkole	Cały rok	N-le przedszkola
		AIDS-choroba XXI wieku	- pogadanki na gddw - projekcja filmu	IV-VI	Plan wych. klas	Wych. klas
		Światowy Dzień bez Tytoniu	- udział w korowodzie antynikotynowym w Łasku	III i IV	maj	Wych. klas IIIi IV
	Zdrowy Styl Życia	Jak bezpiecznie przyjmować leki?	- spotkanie z lekarzem	I-VI	Listopad lub styczeń	Zespół ds bezpieczeństwa
		Ukształtowanie i utrwalanie wśród dzieci nawyków higienicznych	- pogadanki w kl. I-III - gazetki ścienne	I-III	Wg potrzeb	Wych. klas
		Higiena osobista i otoczenia	- pogadanki na gddw - obserwacja wyglądu	IV-VI	Plan wych. klas	Wych. klas IV-VI
		Dbanie o właściwą postawę i wzrok podczas pracy w szkole i w domu	- przestrzeganie właściwej postawy przy odrabianiu lekcji, oglądaniu lelewizji, przy komputerze jak i siedzeniu w ławce i podczas zabaw pozalekcyjnych	I-VI	Cały rok	Wych klas, rodzice, n-le
		Zdrowe odżywianie	-akcje promujące zdrowe odżywianie - lekcje przyrody,	I-VI	Cały rok	Wych. klas I-VI

				- pogadanki nt. Zdrowego odżywiania, - inscenizacje, prace plastyczne			n-l przyrody
			Ruch bramą do zdrowia fizycznego i psychicznego	- zajęcia wych. fizycznego - pozalekcyjne zajęcia sportowe i ruchowe, - gimnastyka korekcyjna, - propagowanie turystyki pieszej - wyjazdy na basen	I-VI	Cały rok	N-l wych. fizycznego i gimnastyki korekcyjnej n-le
			Pierwsza pomoc	- udzielanie pierwszej pomocy (zemdlenia, utrata przytomności) - numery alarmowe	I-VI	kl. I-III listopad, grudzien kl. IV-VI luty, marzec	Zespół ds bezpieczeństwa
II	<i>Edukacja dla bezpieczeństwa</i>	Profilaktyka	Bezpieczeństwo w świetle przepisów szkolnych	- podnoszenie standardów związanych z bezpieczną szkołą(dyżury n-li, video-monitoring) - zapanowanie uczniów z regulaminami dot. bezpieczeństwa w szkole, w tym regulaminami wycieczek i pracowni	I-VI	Cały rok	Dyrektor, zespół ds bezpieczeństwa, wych. , n-le przedmiotowi
			Zapoznanie ze sposobami bezpiecznego poruszania się po ulicy	- prawidłowe zachowanie się na ulicy, - uświadomienie uczniom potrzeby przepisów ruchu drogowego i konieczności ich przestrzegania w celu zadbania o swoje bezpieczeństwo	I-III	Plan wych. klas	Policjant, wych. klas I-III
			Kształtowanie przyjaznego stosunku dziecka do osób obcych z jednoczesnym	- uwrażliwienie dzieci na konflikty z obcymi w domu, na ulicy i podwórku	I-III	Plan wych. klas	Policjant, wych. klas I-III

		zachowaniem pewnej ostrożności			
		Uświadomienie nebezpieczeństwa płynącego z zabawy zapalkami oraz urządzeniami elektrycznymi i gazowymi	- prace plastyczne, - spotkanie ze strażakiem, - bezpieczne zabawy przy ognisku, - prawidłowe posługiwanie się urządzeniami elektrycznymi	I-III	Plan wych. klas Strazak, wych. klas I-III
		Uwrażliwienie dzieci na materiały wybuchowe	- czym jest niewypał, - zasady postępowania z niewypałami	I-III	Plan wych. klas Policjant, wych. klas I-III
		Przestrzeganie bezpieczeństwa podczas zabaw zimowych	- korzystanie z przygotowanych lodowisk i ślizgawek, - przestrzeganie przed zabawami na zamrzniętych rzekach, jeziorach i stawach	I-III	Plan wych. klas wych. klas I-III
		Zapoznanie ze sposobami bezpiecznego poruszania się w ruchu drogowym pieszych, rowerzystów i kierowców pojazdów	- nauka i przestrzeganie "Kodeks Ruchu Drogowego", - egzamin na kartę rowerową, - międzyszkolny konkurs plastyczny "Bezpieczna droga dziecka do szkoły"	I-VI IV I-VI	Wg progr. Techniki maj marzec N-1 techniki wych. klas
		Niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, internetu, telefonów komórkowych i telewizji	- pogadanki na lekcjach gddw, informatyki, - bezpiecznie korzystamy z usług internetowych, gazetka - dyskusje i debaty	I-VI	Plan wych. klas Wych. klas I-VI n-le informatyki
		Kształtowanie	- pogadanki na gddw	I-VI	Cały rok Wych. klas

			przyjaznego stosunku dziecka do zwierząt z zachowaniem pewnej ostrożności w kontaktach z nimi				I-VI
			Uświadomienie niebezpieczeństwa rozpalania ognisk w miejscach niedozwolonych oraz zabawy z zapalkami	- wycieczka do Straży Pożarnej, - ćwiczenia praktyczne- poznanie drogi ewakuacyjnej, - spotkanie ze strażakiem, poznanie przepisów bezpieczeństwa w domu, w szkole i w miejscu publicznym	I_III I-VI	Wg potrzeb	Wych. klas I-VI
			Woda to groźny żywioł	- zapoznanie z zasadami bezpiecznego korzystania ze zbiorników wodnych(kąpiele, skoki do wody, ślizganie się po lodzie)	I-VI	Wg potrzeb	Wych. klas I-VI
			Zachowanie bezpieczeństwa na lekcjach i przerwach	- prawidłowe zachowanie się uczniów w czasie przerw(ruch prawostronny, bezpieczne przemieszczanie się po korytarzach, schodach i boisku szkolnym, - kreowanie umiejętności współdziałania z grupą i stosowanie zasady "fair-play", - przestrzeganie zasad w kontaktach interpersonalnych	I-VI	wrzesień	Wych. klas I-VI n-l wych. fizycznego i techniki zespoł ds bezpieczeństwa
			Bezpieczeństwo w szkole i poza nią	- konkursy o tematyce związanej z bezpieczeństwem	I-VI	Cały rok	N-l techniki, plastyki, n-le przediotowi
III	<i>Edukacja ekologiczna</i>	Szkoła XXI w. Czyste powietrze,	Ukazanie mechanizmów i skutków niepożądanych zmian w najbliższym	- prelekcje na gddw i zajęciach przedmiotowych dot. Oszczędzania wody i energii, segregacji minimalizacji	I-VI	Plan wych. klas	Wych. klas I-VI, n-l przyrody

		woda, sumienie...	otoczeniu, jak: szkoła, miejsce zamieszkania, dom rodzinny oraz ich wpływ na zdrowie człowieka	odpadów, stosowania czystych technologii, wspólnej odpowiedzialności za czystość szkoły, klasopracowni, korytarzy i otoczenia szkoły(dbałość o miejsce zamieszkania) - człowiek gospodarzem Ziemi: poznanie najbliższego otoczenia sprzątanie Ziemi udział w konkursach o tematyce ekologicznej			
IV	<i>Edukacja kulturalnego zachowania</i>	Agresja, Przemoc, Komunikacja	Zapobieganie przemocy i zachowaniom agresywnym w środowisku szkolnym	- sposoby wyeliminowania agresji i przemocy w szkole i poza nią, - zapobieganie tego rodzaju problemom, - doskonalenie reakcji koleżeńskich, poprawa atmosfery w szkole i poza nią, - zapoznanie za szkolnymi procedurami czynów akresywnych, - prewencyjne spotkanie z policjantem " odpowiedzialność nieletnich za swoje czyny", - modelowanie sposobów rozwiązywania konfliktów przy pracy z indywidualnym przypadkiem, praca na kontrakcie, interwencje w klasach, w grupach	I-VI	Cały rok	Dyrekcja Wych. klas I-VI, n-le, zespół ds bezpieczeństwa policjant
			Świadome przeciwdziałanie zjawiskom agresji oraz innym formom przemocy	- zwiększenie świadomości i stanu wiedzy o agresji i przemocy, - zwiększenie zaangażowania nauczycieli i rodziców - stwarzanie jasnych reguł zwalczania agresji i przemocy,	I-VI	Plan wych. klas	Dyrekcja wych klas I-VI n-le, pracownicy szkoły

				- zapewnienie uczniom szykanowanym przez kolegów efektywnej ochrony i wsparcia.			
			Kształcenie pozytywnych postaw i umiejętności radzenia sobie z problemami życia w grupach rówieśniczych	- nauczanie uczniów krytycznej analizy własnych postaw i poglądów na wiele spraw, - postępowanie w sytuacjach konfliktowych, tak by uczniowie radzili sobie w sposób konstruktywny, - sprawienie , by uczniowie zaczęli dostrzegaćkonflikt jako ważny czynnik własnego rozwoju i zmian.	I-VI	Plan wych. klas	Wych. we współpracy z kuratorami, pedag. Rodzin zastępczych, wydział prewencji KPP
V	<i>Edukacja dla rozwoju dziecka</i>	Wspieranie dziecka	Wyrównywanie szans edukacyjnych	- diagnozowanie dzieci w PPP w Łasku - praca dydaktyczna w oparciu o opracowane wymagania zgodnie ze wskazaniami poradni, - zajęcia wyrównawcze	I-VI	Cały rok	Dyrekcja, wychowawcy, n-le, logopeda, psycholog, pedagog
			Wyrównywanie szans rozwoju społecznego	- pomoc psychologiczna i pedagogiczna w szkole, - pomoc materialna w tym: dofinansowanie obiadów, zapomogi losowe, - wnioskowanie o pomoc do GOPS-u - realizacja rządowych programów pomocowych i unijnych	I-VI	Cały rok	Wychowawcy, pedagog, psycholog, Rada Rodziców